

Institut de Ciències de l'Educació

Campus Sescelades
Carretera de Valls, s/n – 43007 Tarragona
Tel. 977 558 071/72 – Fax 977 558 073
gesice@urv.cat

Dr. Ángel-Pío González Soto, director
Dra. Núria Ruíz Morillas, secretària acadèmica

L'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) és un institut universitari que ofereix serveis de formació del professorat, innovació i recerca educativa i assessorament tècnic en els diferents nivells educatius. En aquests moments centra la seva actuació en els camps de la formació permanent del professorat no universitari, el desenvolupament del Pla de formació del PDI (PROFID) adreçat al professorat universitari i accions que promouen la innovació docent i la recerca educativa.

Concretament les funcions són:

- La innovació educativa, entesa com a recerca, promoció i aplicació.
- La formació i el perfeccionament del professorat de qualsevol nivell educatiu, tant en la projecció formal com no formal.
- La informació i difusió d'experiències, treballs i materials d'interès pedagògic.
- L'assessorament, orientació i assistència tècnica a professors, centres, institucions i alumnes.
- Les relacions amb l'entorn i altres centres educatius.

L'Institut de Ciències de l'Educació està estructurat en diferents àrees d'actuació:

- Formació permanent del professorat universitari i no universitari
- Accions de postgrau
- Actuacions de promoció de la millora i innovació docent
- Relació amb l'entorn i altres institucions
- Recerca en docència universitària

1. Formació permanent del professorat

1.1 Pla de formació del personal docent i investigador (PROFID)

El Pla de formació de personal docent i investigador (PROFID) s'adreça al personal docent i investigador de la Universitat, i comprèn aquests programes:

- Pla general de formació
- Pla específic de formació (a demanda)

Els objectius són:

- Facilitar l'accés del professorat universitari a la formació permanent.
- Establir una cultura de formació permanent entre el professorat universitari i millorar la qualitat de la docència, la recerca i la gestió.
- Oferir una formació de caràcter general que incideixi en temes comuns o interessos generals per al professorat de la Universitat.

Pla general

- Les activitats proposades dins del Pla general de formació giren al voltant de:
- Formació en docència i innovació
- Formació en recerca i transferència del coneixement
- Gestió universitària
- Idiomes
- Formació en prevenció de riscos laborals

Pla específic

Les activitats del Pla específic sorgeixen de les demandes específiques que fan els departaments i els centres de la Universitat. Té com a finalitat:

- Facilitar els recursos per donar resposta a les necessitats que sorgeixen dels interessos de cada col·lectiu.
- Analitzar les demandes específiques de cada un dels col·lectius.
- Establir enllaços de comunicació entre l'ICE i els diferents centres o departaments de la Universitat.

A la taula següent es mostren les accions formatives realitzades en els darrers cursos acadèmics, corresponents als dos plans de formació del professorat universitari.

Curs	Acció	Cursos	Inscrits
2012-2013	Pla general	140	1.423
	Pla específic	43	527
	Total	<i>183</i>	<i>1.950</i>
2013-2014	Pla general	99	1.386
	Pla específic	35	605
	Total	<i>134</i>	<i>1.991</i>
2014-2015	Pla general	91	1.295
	Pla específic	38	603
	Total	<i>129</i>	<i>1.898</i>
2015-2016 *Dades actualitzades fins al juny de 2016	Pla general	109	1.465
	Pla específic	33	486
	Total	142	1.951

Taula1. Dades del nombre de cursos i inscrits en el Pla general i el Pla específic fins al curs 2015-16.

1.2 Formació permanent del professorat no universitari

Dins el conveni marc establert amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i seguint les orientacions definides en el Pla de formació permanent del professorat per al curs 2015-2016, s'han desenvolupat activitats adreçades a l'actualització pedagògica del professorat no universitari (dades fins al 28 de juny de 2016):

- Formació impartida pel professorat en comissió de serveis a l'ICE en centres de recursos pedagògics:
 - Serveis Territorials de Tarragona: 4
 - Serveis Territorials de les Terres de l'Ebre: 3
- Activitats organitzades per l'ICE de la URV (cursos, seminaris, tallers i jornades):
 - Serveis Territorials de Tarragona: 51
 - Serveis Territorials de les Terres de l'Ebre: 11
 - Tot Catalunya: 3

- Grups de treball de l'ICE de la URV:
 - Serveis Territorials de Tarragona: 16
 - Serveis Territorial de les Terres de l'Ebre: 6
- Estadets formatives de professorat d'FP a empreses:
 - Serveis Territorials de Tarragona: 21
 - Serveis Territorial de les Terres de l'Ebre: 7

	Tarragona			Terres de l'Ebre			Catalunya		
	Cursos	Inscrits	Hores	Cursos	Inscrits	Hores	Cursos	Inscrits	Hores
FORMACIÓ PROFESSIONAL.. Cursos específics	15	188	340	3	187	30	-	-	-
FORMACIÓ PROFESSIONAL. Estades individuals en empreses	21	21	1320	7	7	208	-	-	-
INTERNIVELLS. Cursos i tallers	36	743	642	8	360	103	3	24	50
INTERNIVELLS. Grups de treball	16	234	760	6	51	253	-	-	-

Taula 2. Formació del professorat no universitari. Curs 2015-16

1.3. Accions de postgrau

L'ICE, en col·laboració amb la Fundació URV, posa a l'abast dels professors una oferta de formació permanent, amb l'objectiu de facilitar-los l'ampliació de coneixements, el reciclatge i l'especialització professional. S'ofereixen dos diplomes d'especialització:

Diploma d'especialista	Alumnes
Docència Universitària	20
Direcció i Gestió de Centres Educatius	21

Taula 3. Accions de postgrau. Curs 2015-16

2. Actuacions de promoció de la millora i innovació docent

2.1 Simposi CIDUI 2016

El IX Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) és una activitat de caràcter bianual, organitzada per les universitats catalanes, en col·laboració amb l'ACUP, que esdevé una iniciativa consolidada que aplega un gran nombre de professorat i altres professionals de l'educació, empès per la voluntat de fer de la universitat una institució que respongui als reptes de la nostra societat. Aquesta novena edició ha tingut lloc a la Universitat Autònoma de Barcelona els dies 5, 6 i 7 de juliol de 2016 amb el títol "Impactes de la innovació en la docència i l'aprenentatge".

Per a aquesta nova edició, s'han dissenyat espais d'intercanvi i d'anàlisi de l'impacte de les diferents experiències d'innovació docent i aprenentatge en l'educació superior en aquests darrers anys. El context actual ens porta a reflexionar sobre les diverses accions i investigacions que s'han fet al llarg de la trajectòria del congrés i conèixer l'impacte que han suposat dins l'àmbit universitari. A partir d'aquesta anàlisi, cal reflexionar sobre quines són les línies de futur que definiran les nostres metodologies, les recerques, els continguts, etc.

Han participat en aquest congrés 600 assistents nacionals i internacionals, i s'hi han presentat un total de 433 comunicacions. La URV ha estat representada per 40 professors.

Per a més informació: <http://www.cidui2016.cidui.org/ca/>

2.2 Ajuts a la innovació i recerca en docència universitària

En relació als ajuts a la innovació docent, trobem dues modalitats:

Modalitat A: grups d'innovació docent. Objectius que es demanen en la modalitat A:

- Incentivar la formació de grups de professors que promoguin la innovació educativa i la incorporació de les TIC a la seva activitat docent, així com noves metodologies docents.
- Afavorir els processos col·laboratius d'innovació docent en els ensenyaments de grau i postgrau.
- Implementar i promoure noves estratègies de docència i aprenentatge, aplicar diferents metodologies docents i avaluar, així, els resultats obtinguts.
- Dissenyar materials o recursos per desenvolupar les competències nuclears/transversals de la URV.

Modalitat B: estudis d'aplicació educativa. Objectius que es demanen en la modalitat B:

- Desenvolupar estudis rigorosos sobre els diferents aspectes relacionats amb la docència universitària i no universitària (estudiants, docents, metodologies, institució, etc.).
- Analitzar l'impacte dels projectes d'innovació docent presentats en convocatòries anteriors.
- Potenciar la relació entre l'educació secundària i la universitat.

Modalitats	Projectes concedits
Grups d'innovació docent	5
Projectes o estudis d'aplicació educativa	20

Taula 4. Ajuts innovació docent i recerca educativa

2.3. Ajuts Pont per a projectes educatius

El Consell Social i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Rovira i Virgili (URV) convoquen per primer any els ajuts Pont per a projectes educatius, amb la finalitat de visibilitzar, ordenar i universalitzar la transferència de coneixement entre la comunitat universitària i la resta del sistema educatiu a partir de projectes d'innovació conjunts. Són objectius generals d'aquesta convocatòria:

- Promoure la col·laboració entre els docents de la URV i els docents de l'ensenyament infantil, primari i secundari.
- Impulsar projectes educatius que contribueixen a la millora de l'ensenyament.
- Difondre els projectes i les bones pràctiques entre la comunitat educativa.

L'ajut està destinat a potenciar la creació de grups de treball o seminaris integrats per professorat d'educació infantil, primària i secundària de la demarcació de Tarragona conjuntament amb professorat de la URV.

S'han concedit un total de 10 projectes.

3. Relacions amb l'entorn i altres institucions

Un dels objectius prioritaris aquest curs ha estat millorar les relacions i la projecció externa de l'ICE, tot construint i consolidant vincles de treball amb altres institucions educatives. Aquestes són les col·laboracions principals amb entitats del territori:

- APQUA: Projectes educatius. Departament d'Enginyeria Química (DEQ) de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i el programa SEPUP (Science Education for Public Understanding Program) del Lawrence Hall of Science de la Universitat de Califòrnia a Berkeley (EUA)
- Associació Catalana d'Optometria i Teràpia Visual (ACOTV)
- Associació Catalana de Dislèxia
- Associació Cor Ciutat de Tarragona
- Associació d'Educadors en Drets Humans (AHEAD)
- Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud
- Col·laboració en el projecte Nexes (de l'Oficina d'Orientació Universitària de la URV), per a la realització d'activitats i treballs de col·laboració entre la URV i els centres de secundària
- Comitè Organitzador dels Jocs del Mediterrani Tarragona 2017
- Convocatòria dels ajuts Pont (Consell Social de la URV), per estimular la relació entre professorat universitari i els centres d'infantil, primària i secundària
- Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya i la Biennal de Castells
- El Tecler. Gestió Cultural. Tarragona
- Fundación Laboral de la Construcción
- IFES: Instituto de Formación y Estudios Sociales
- Institut Municipal de Tarragona (Ajuntament de Tarragona)
- Comtat de Mikolów (Polònia)
- Museu d'Art Modern de Tarragona
- Participació en PLE - Camp de Tarragona (Departament de Cultura, Generalitat)
- Secretariat Corals Infantils de Catalunya (SCIC)
- Tarragona Impulsa (Ajuntament de Tarragona)

4. Recerca en docència universitària

En el marc de la recerca educativa, l'ICE disposa del grup ICE: Investigació en Contextos Educatius, reconegut per la URV, el qual té com a línia recerca el grup reconegut de la URV Forte (Formació i Tecnologies). Aquest grup té com a objectius:

- Generar i desenvolupar línies de recerca educatives i innovació docent.
- Aplicar nous recursos en la formació.
- Introduir noves metodologies i estratègies didàctiques.
- Elaborar i validar materials.
- Avaluar l'activitat didàctica.
- Formar formadors.

A banda, l'Institut de Ciències de l'Educació forma part d'altres associacions i xarxes que promouen la recerca en educació en l'àmbit de la formació del professorat:

- a) Red-U: associació integrada en l'International Consortium of Educational Development, l'organització que engloba les diferents xarxes nacionals.

Els objectius d'aquesta xarxa són: promoure la comunicació entre els professionals de la docència universitària, impulsar la formació docent del professorat universitari, intercanviar experiències i recursos per a la formació, donar suport als esforços dirigits a aconseguir més qualitat de la docència universitària, afavorir la discussió multidisciplinària sobre la docència universitària, i discutir i estimular polítiques universitàries que promoguin la qualitat docent.

- b) GIFD (Grup Interuniversitari de Formació Docent). El Grup Interuniversitari de Formació Docent comença a gestar-se a l'octubre del 2009, fruit d'una proposta de col·laboració en el si de la universitat pública catalana, orientada al treball conjunt per identificar les competències docents del professorat universitari, atès el nou context que l'espai europeu d'educació superior ens plantejava i els reptes que constituïa per a la formació docent.

Hi ha la voluntat de les universitats públiques catalanes de treballar conjuntament en la identificació i desenvolupament de competències docents del professorat universitari a través de la formació.

Actualment se segueix treballant en la definició i desenvolupament d'un model de formació orientat a la millora i innovació de la pràctica docent del professorat universitari.